

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 66 af Anne Birgitte Lundholt (KF), Torben Lund (S), Bjørn Elmquist (RV) og Erhard Jakobsen (CD) (se foran) vedtoges med 73 stemmer (S, KF, RV og CD) mod 33 (V, FP, Óli Breckmann (KF) og Jacob Haugaard (UP)); 13 (SF, EL og Arne Melchior (CD)) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 65 af Uffe Ellemann-Jensen (V), Kirsten Jacobsen (FP) og Óli Breckmann (KF) (se foran).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 63:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en forfatningskommission.

Af Aage Frandsen (SF) m.fl.
(FremSAT 10/2 95).

Forslaget sattes til forhandling.

Formanden:

Efter ønske skal jeg fastsætte en taletid på 10 minutter for ordførerne i første omgang.

Forhandling

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Fra tid til anden har vi her i Folketinget lejlighed til at drøfte, om tiden er inde til at ændre grundloven. Det er måske ikke så mærkeligt i betragtning af, at grundloven stammer fra 1953, hvor den erstattede den tidligere grundlov fra 1849. I den mellemliggende tid må man jo sige at der unægtelig er sket mangt og meget i det danske samfund. Nu er grundloven jo ikke nogen almindelig lov, som man uden videre kan eller bør ændre. Selve grundloven indeholder en særlig og meget omfattende procedure, som skal følges i forbindelse med grundlovsændringer.

Det vigtigste i den forbindelse er kravet om, at vælgerne skal godkende forslag til grundlovsændringer ved en folkeafstemning, hvor flertallet for ændringerne skal udgøre mindst 40 pct. af samtlige stemmeberettigede.

Ved grundlovsafstemningen i 1939 faldt grundlovsforslaget ved folkeafstemningen, selv om det havde bred politisk opbakning og tilslutning i Folketinget. Og de seneste grundlovsændringer, i 1953, kunne kun med nød og næppe samle det fornødne flertal ved folkeafstemningen – dette til trods for, at forslaget indebar en række vigtige og principielle ændringer af grundloven. Jeg tænker her ikke mindst på forslaget om at indføre kvindelig arvefølge til tronen og forslaget vedrørende Danmarks mellemfolkelige relationer. Kun 45,8 pct. af de stemmeberettigede stemte ved folkeafstemningen for forslaget til en ændret grundlov.

De meget strenge krav, som opstilles i grundloven, når det gælder proceduren for grundlovsændringer, indebærer, at en ændring kun kan gennemføres, hvis der er bred tilslutning hertil i Folketinget, og hvis der i store dele af befolkningen er opbakning til en påtænkt grundlovsændring.

Man bør hele tiden være opmærksom på og holde et vågent øje med samfundsudviklingen og overveje og drøfte, om tiden er inde til at foretage ændringer i grundloven – det er selvkort – grundloven er ikke uforanderlig og givet for evig tid, og én generation kan naturligvis ikke underkaste fremtidige generationer sin forfatning. Men en grundlovsændring kræver imidlertid, at så store og principielle spørgsmål er blevet bragt på bane, at det på forhånd gøres sandsynligt, at bestræbelserne vil bære frugt, ikke mindst fordi alene det forberedende arbejde vil være uhyre tid- og ressourcekrævende.

Efter regeringens opfattelse er der ikke indtil nu fremsat så væsentlige forslag til ændringer af grundloven, at de kan forventes at bære en grundlovsændring igennem også en folkeafstemning med støtte af 40 pct. af samtlige stemmeberettigede.

Flere af SF's forslag til emner for en grundlovsrevision er særdeles kontroversielle og vil formentlig hverken i Folketinget eller i befolkningen kunne samle fornøden støtte. Andre af forslagene er enten overflødige eller vil bryde med den måde, vi traditionelt har indrettet vores forfatning på. Det betyder ikke, at regeringen ikke har sympati for en række af de tanker, som kommer til udtryk i de omfattende